

Sikens värde som ekosystemtjänst

Marina Nyqvist
Österbottens Fiskarförbund

SeaGIS 2.0 slutseminarium 13.3.2018 Vasa

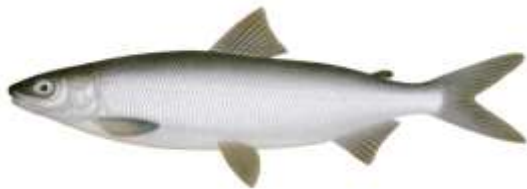

- Kommersiella fisket
- Husbehovsfisket

Försörjande tjänster

Sikens värde som ekosystemtjänst

Reglerande tjänster

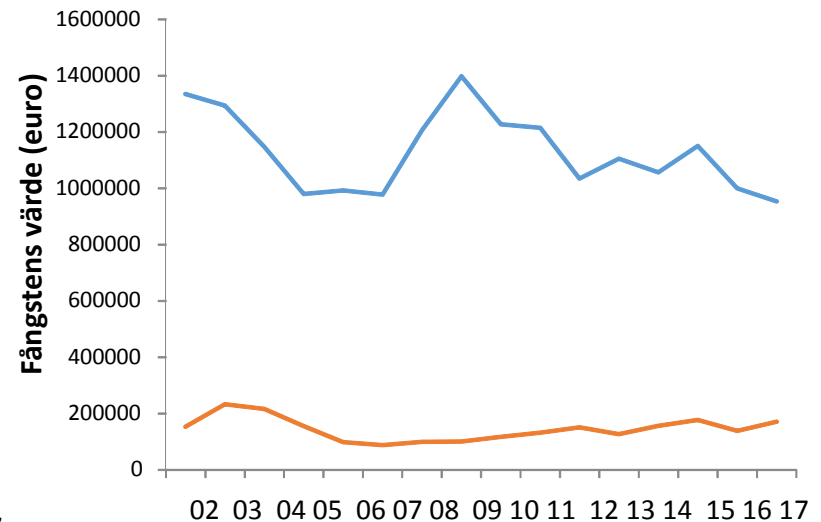
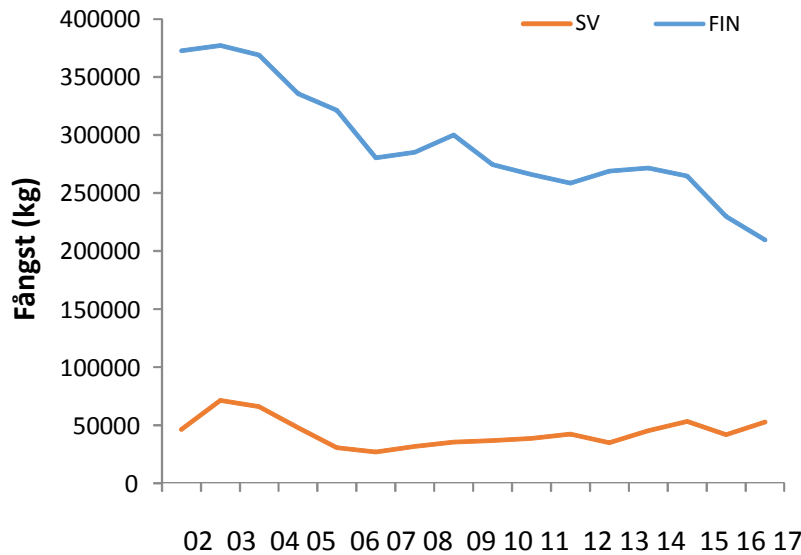
- Sikens roll i näringsväven

Kulturella tjänster

- Rekreationsfiske
- Hälsobefrämjande nytta
- Social betydelse

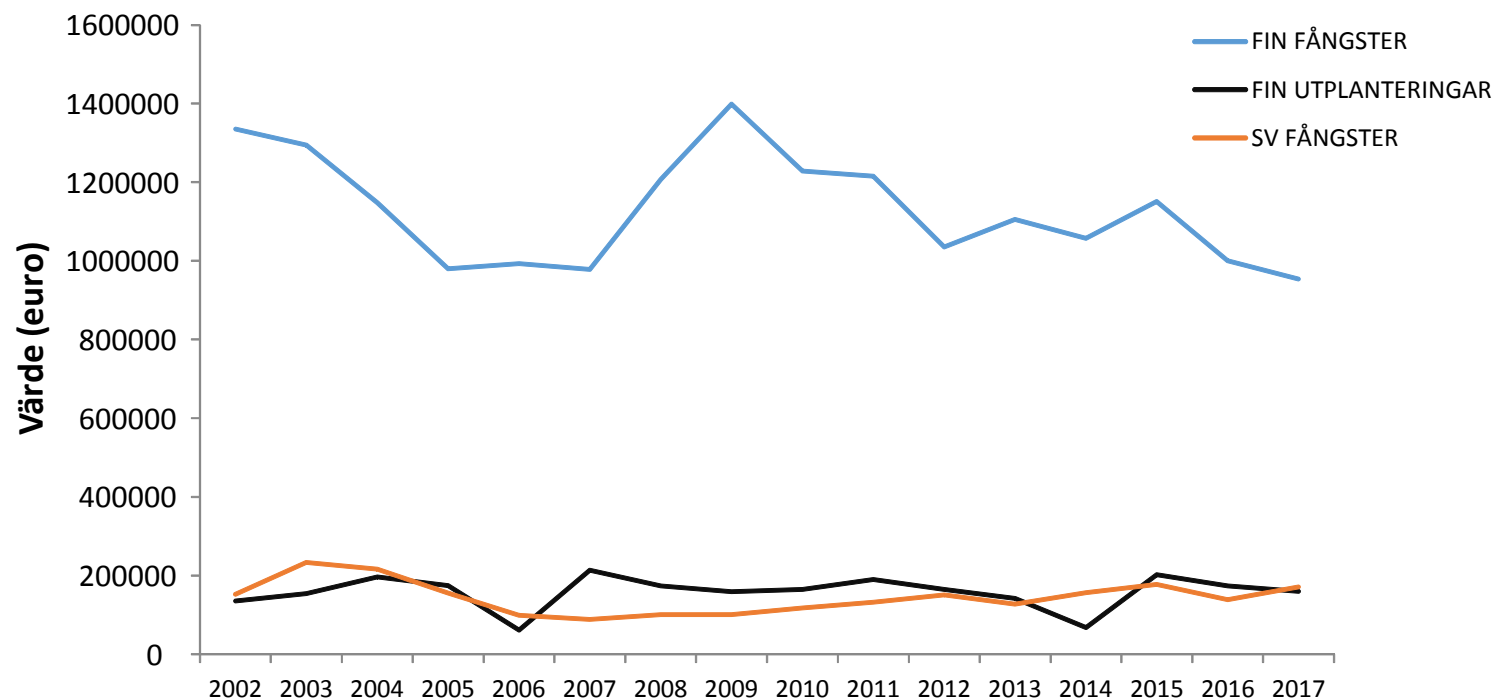
1) Sikens försörjande tjänster – kommersiella fisket

2017	Fångst (kg)		Värde	
	<u>Kvarkenregionerna</u>	<u>Hela landet</u>	<u>Euro</u>	<u>SEK</u>
SV	52 865 (53%)	99 874	193 428	1 850 275
FIN	209 711 (48%)	436 000	953 744	

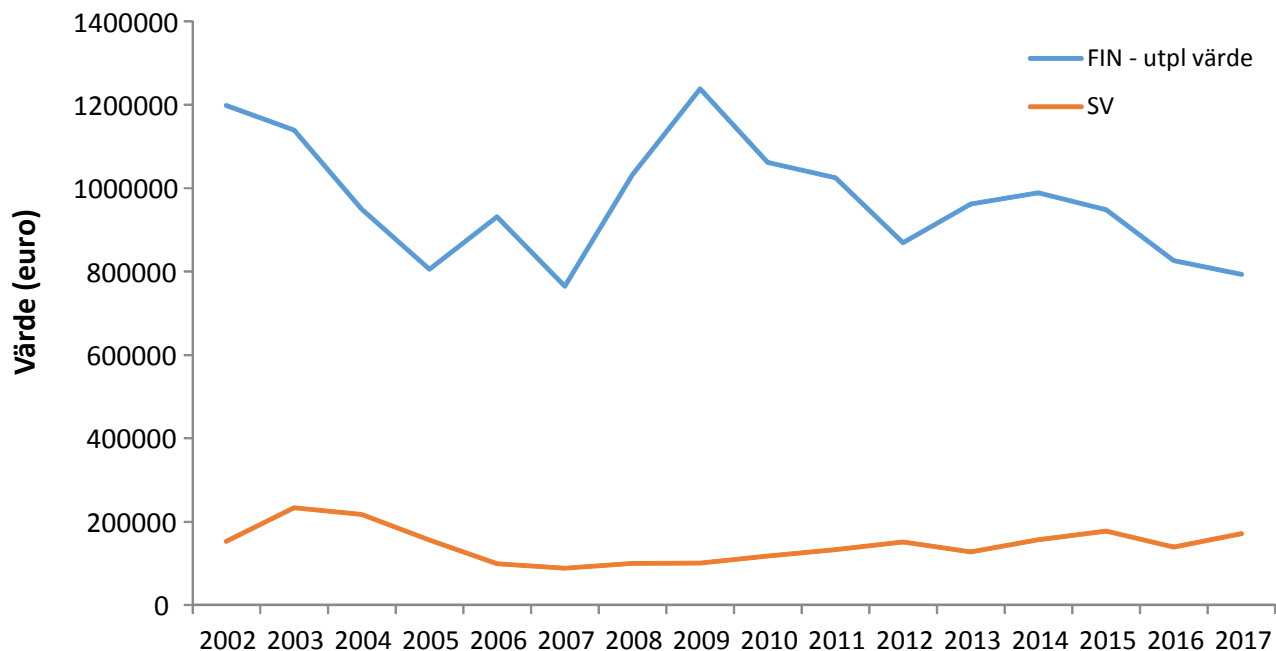
1) Sikens försörjande tjänster – kommersiella fisket

- Omfattande **kompensationsutplanteringar** av sik gjorda i Finland, värdet på samma nivå som för de svenska fångsterna
- Utplanteringarnas värde – ett mått på kostnader som kunde undvikas ifall ekosystemet själv kunde producera tillräckligt med sik

1) Sikens försörjande tjänster – kommersiella fisket

- Jämförelse av fångstvärdet mellan länderna efter att värdet för de finska sikutplanteringarna tas bort

1) Sikens försörjande tjänster – kommersiella fisket

- Förädlingsvärde (Finland) för 2017, räknad enligt nationell statistik på mängd inhemsk sik som använts för förädling enligt råvaruvikt

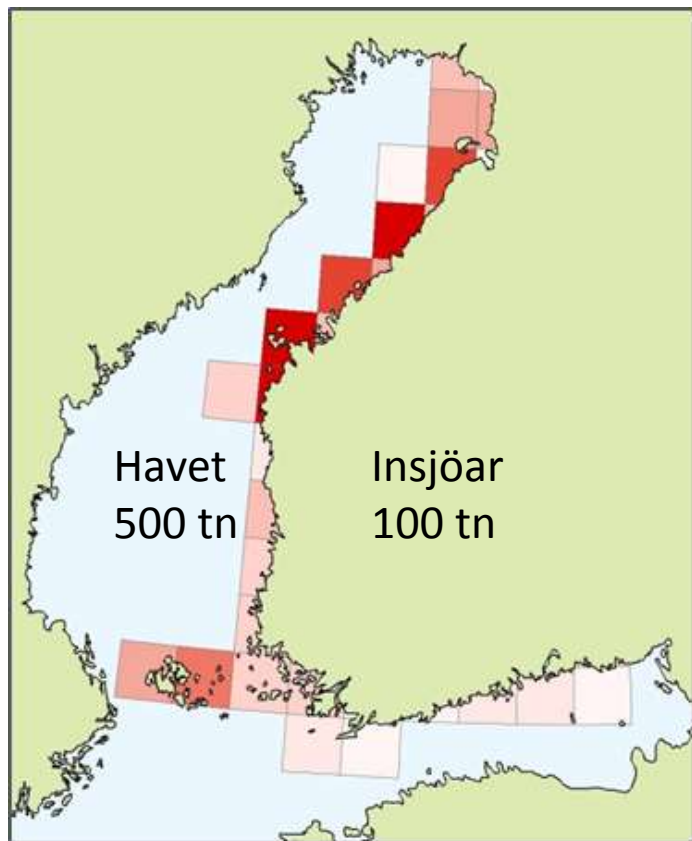
	Nationell fördelning	Fångst fördelning (kg)	Kg pris (€)	Värde (€)
Färsk - filé	59,2 %	124200	29,90	3 713 585
Färsk - övriga	16,5 %	34500	14,00	483 001
Rökt	14,9 %	31296	24,00	751 115
Djupfrost - filé	5,4 %	11336	25,00	283 393
Saltad / Gravad	2,7 %	5668	35,00	198 375
Djupfrost - övriga	1,1 %	2218	10,00	22 179
Kallrökt	0,2 %	493	35,00	17 250

Totalt 209 711 kg **5 468 898,17 €**

Jmf 953 744 €
(rensad fångst)

Värde på kitosan från sikfjäll?

Värde på kitosan från sikfjäll (enligt beräkningar i fiskets innovationsprogram Blue product)

Sikfångst (kg)	Fjäll (1 %)	Kitosan, kg (utbyte 9 %)	Värde (€) (30 €/kg)
209 711	2 097	189	5 662
		Renat kitosan, kg (utbyte 1,6 %)	Värde (€) (1000 €/kg)
		34	33 554

Källa: Blue Product presentation

1) Sikens försörjande tjänster – kommersiella fisket

Nyckeltal för 2017

	Österbotten + Mellersta Österbotten	Västerbotten + Västernorrland
Kommersiella fiskare	642* + 121	25 + 35 **
Registrerade fiskefartyg	930 & 8	45 +
Fiskehamnar	34 (19) + 8 (3)	
Fiskgrossister och -förädlare	35 + 2	5 + 5
Sikfångster (kg)	209 711	52 865
Sikens värde (€)	954 185	193 428 (1 850 275 kr)

*37 % av alla yrkesfiskare i Finland, 25 % av alla fiskare i Finland i grupp 1 (2016)

** ~ 5 % av alla yrkesfiskare i Sverige

2) Kulturella tjänster - rekreativt fiske

- Hur viktigt är fritidsfisket i området?

Nationella undersökningar om fritidsfisket (2016)

Antal fiskare:

Finland: 1, 5 milj. Sverige: 1,4 milj.

Norrlandskusten: 160 0000 ± 39 000

Österbotten: 59 000 ± 13 000

Sikfångster (kust och hav):

Sverige : 151 000 kg ± 92 000

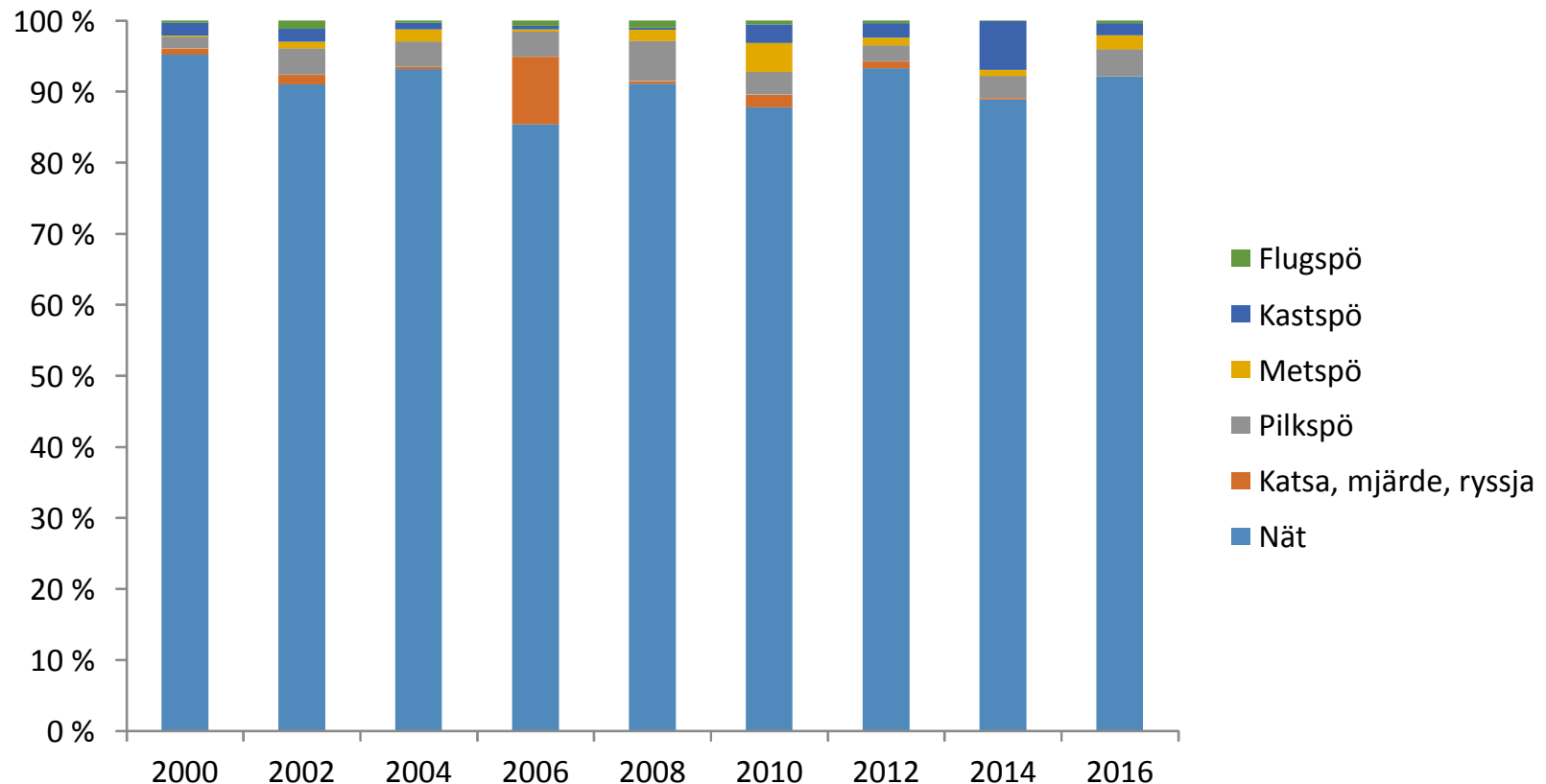
Finland: 1 194 000 kg

Bottenviken och Kvarken (Finland): 843 000 kg (71 %)

2) Kulturella tjänster - rekreationsfiske

- Antalet fritidsfiskare som använt olika fångstredskap i för att fiska sik (Finland)

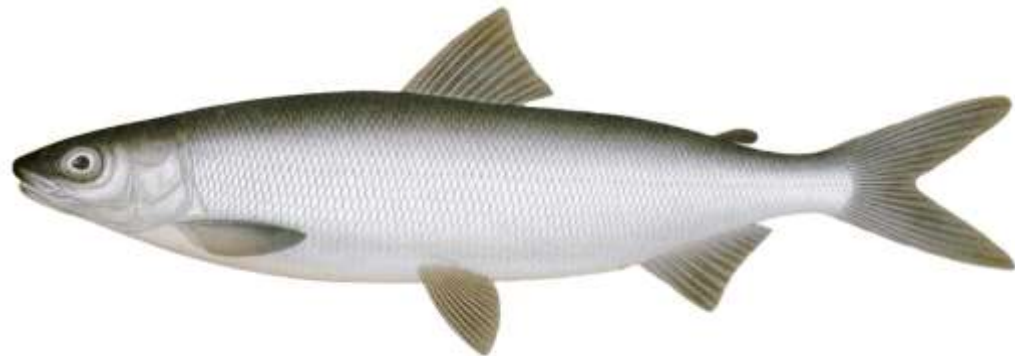
2) Kulturellt tjänster - rekreativ fiske

Uppgifter på regional nivå?

- **Webbenkät i Österbotten hösten 2017**
 - 56 % (n=209) av svarande fiskade sik
 - stor variation i fångstmängder från 1 kg till 200 kg på ett år
 - ingen fiskade enbart sik
 - sik fiskas året runt
 - 52 % av de som fiskat sik använder både handredskap och fasta redskap, 12 % handredskap och 37 % enbart fasta redskap.
- Fiskekortsförsäljning i Österbotten ger ett mått på antal fiskare som fiskar med nät och småryssjor
 - uppgifter samlas in för tillfället, antal sålda fiskekort och totala intäkter av fiskekortsförsäljningen
- För Västerbotten och Västernorrland planeras en [enkätundersökning](#) för utreda sportfiske, pilkfiske och husbehovsfiske på sik i området.

3) Sikens reglerande tjänster

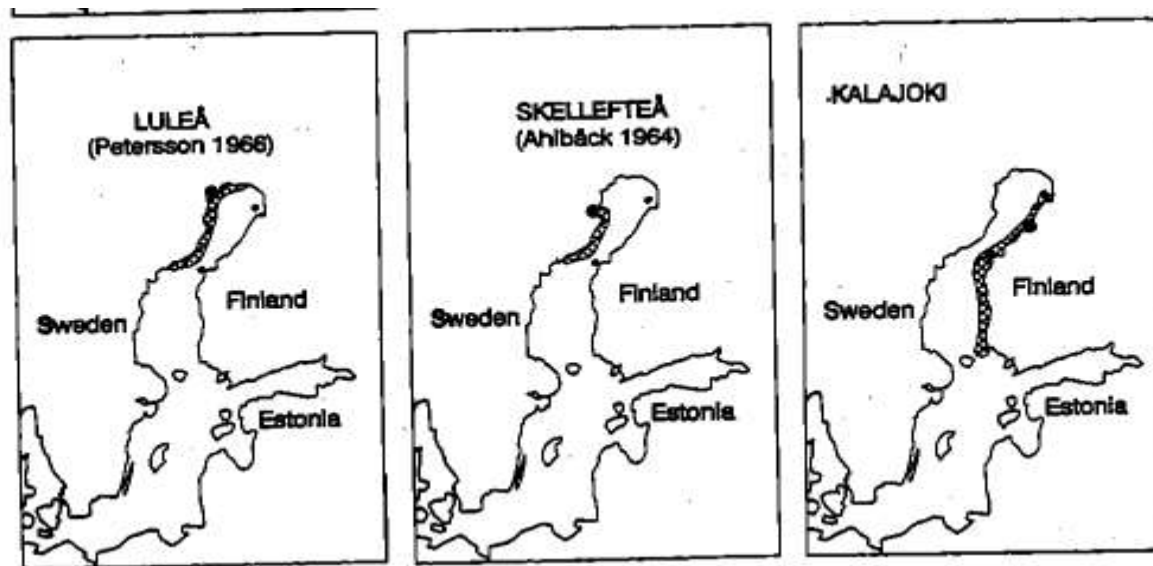
- Sikens roll i näringsväven
- Typ av föda som siken behöver i olika livsskeden beskrivs (Himbergs verk, Hudd et al. 1992; Verliin et al. 2011)
- Sikens viktigaste predatorer beskrivs (t.ex. Hansson m.fl. 2017)

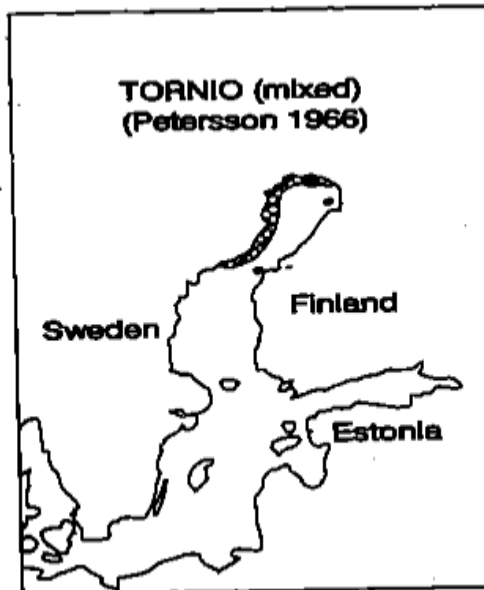
Olika ekotyper av sik

- Betydelsen av olika bestånd för de olika tjänsterna.

Lehtonen & Himberg 1992, vandringsmönster hos olika sikbestånd

Lehtonen & Himberg 1992, vandringsmönster hos olika sikbestånd

Utöver värdering av sikens nyttor:

- **SeaGIS karttjänsten kompletteras med:**
 - Kommersiella fiskares sikryssjeplatser
 - På finska sidan samlas även in information om kommersiella fiskares nätfiskeområden
 - Fiskhamnar
- En beskrivning av ekotyperna
 - Vilka områden är viktiga reproduktions- och uppväxthabitat märks ut på kartor
 - Översikt av sikförande älvar i området
 - Sammandrag om ekotypernas tillstånd (kunskapssammanställning om sik – SLU)

Tack för uppmärksamheten!

